

Sygn. akt I UK 415/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania I. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
z udziałem zainteresowanego K. H.
o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 23 października 2018 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 17 maja 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 maja 2017 r., sygn. akt III AUa [...] Sąd Apelacyjny w [...], rozpoznając sprawę z odwołania I. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z 6 listopada 2015 r., w której organ rentowy ustalił dla I. K. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony od dnia 1 czerwca 2015 r. podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe, chorobowe w wysokości 2.000 zł w odniesieniu do pełnego przepracowanego miesiąca, oddalił apelację wnioskodawczyni od wyroku Sądu Okręgowego w B. z 12 maja 2016 r., sygn. akt VI U [...], w którym Sąd pierwszej instancji oddalił odwołanie.

W sprawie ustalono, że w dniu 17 stycznia 2014 r. K. H. zawarł z I. K. umowę o pracę na stanowisku pracownika działu kontroli w wymiarze 1/8 etatu na

czas określony 17 stycznia 2014 r. do dnia 16 stycznia 2019 r., z wynagrodzeniem w wysokości 220 zł brutto miesięcznie.

Do obowiązków odwołującej należało: monitorowanie punktów kontroli jakości i systemu HACCP; raportowanie o wszystkich odstępstwach od norm; raportowanie o zaistniałych sytuacjach, które mają negatywny wpływ na jakość przygotowywanych potraw lub niekorzystny wpływ na zdrowie konsumenta. Na podstawie aneksu z dnia 31 grudnia 2014 r. K. H. ustalił I. K. miesięczną stawkę brutto w wysokości 250 zł od dnia 1 czerwca 2015 r. Kolejnym aneksem z dnia 29 maja 2015 r. strony, tj. K. H. i odwołująca zmieniły treść umowy o pracę w ten sposób, że powierzono odwołującej stanowisko managera do spraw kontroli jakości produkcji i rozwoju w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 7.000 zł brutto od dnia 1 czerwca 2015 r. Do obowiązków odwołującej należało: stworzenie i wprowadzenie sprawnego systemu gospodarki magazynowej i produkcji mającej na celu podniesienie wydajności oraz niwelację strat towarowych; stworzenie kultury organizacyjnej sprzyjającej doskonaleniu jakości, stworzenie systemu monitorowania poziomu zadowolenia z obsługi oraz zaproponowanie i wdrożenie rozwiązań mających na celu stałą poprawę tego parametru; stworzenie sposobu pozyskiwania klienta zagranicznego (posługiwanie się znajomością j. niemieckiego i j. angielskiego).

Odwołująca świadczyła pracę przez okres jednego miesiąca.

W trakcie tego okresu odwołująca przygotowała ankiety dla pozyskania klientów zagranicznych, które miały na celu ustalenie jakości usług, zadowolenia klientów i zwiększenia efektywności. Z pozostałego zakresu obowiązków odwołująca nie wykonała żadnych czynności, z uwagi na krótki okres świadczenia pracy. W dniu 23 września 2014 r. założona została w Niepublicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „S.” - poradni ginekologicznej historia choroby odwołującej. Od dnia 13 maja 2015 r. I. K. podjęła w tej poradni leczenie. W dniu 1 lipca 2015 r. uzyskała zwolnienie lekarskie i na tym zwolnieniu przebywała do urodzenia dziecka.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z 12 maja 2016 r., sygn. akt VI U [...] oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji.

Apelację od powyższego wyroku złożyła ubezpieczona, zarzucając mu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c.; art. 217 k.p.c., art. 227 k.p.c. i 278 k.p.c.; art. 41 ust. 12 i 13 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.) w zw. z art. 58 § 2 k.c. i art. 353¹ k.c.; art. 13 k.p. i art. 78 § 1 k.p.

Sąd Apelacyjny ocenił, że Apelacja jest niezasadna, w związku z czym oddalił ją. Sąd drugiej instancji podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, z okoliczności rozpoznawanej sprawy wynikało, że przyznanie ubezpieczonej wynagrodzenia w kwocie 7.000 zł, było nieważne z mocy art. 58 § 2 k.c. w związku z art. 300 k.p. i nie może stanowić podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 20 ust. 1 w związku art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo uznał, że przyznanie ubezpieczonej w tych okolicznościach wynagrodzenia w wysokości 7.000 zł, miało na celu uzyskanie wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zakres obowiązków ubezpieczonej nie uzasadnia przyznania tak wysokiego wynagrodzenia, zwłaszcza, że ubezpieczona nigdy wcześniej nie miała doświadczenia na stanowisku managera. Zastrzeżenia budziła okoliczność, że od momentu podpisania umowy o pracę - ubezpieczona przepracowała 20 dni. Co więcej, płatnik składek zatrudnionym przez siebie pracownikom wypłacał wynagrodzenia nieprzekraczające kwoty 2.000 zł. Zdaniem Sadu odwoławczego zawarcie umowy o pracę w przedstawionych okolicznościach - krótkotrwałość zatrudnienia, ustalenie stosunkowo wysokiego wynagrodzenia za pracę, powodowało, że należało ją uznać za sprzeczną z zasadami współżycia społecznego,

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczona zaskarżyła skargą kasacyjną w całości. Jako podstawę wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano oczywistą zasadność skargi określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Wskazano, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na oczywiste naruszenie przepisów postępowania mogące mieć wpływ na wynik sprawy, a to:

art. 378 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 380 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c.

Organ rentowy nie składał odpowiedzi na skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonej nie może zostać przyjęta do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wobec powyższego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że w danej sprawie zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Pełnomocnik skarżącej wskazał w skardze, że podstawą przyjęcia jej do rozpoznania jest to, że jest ona oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że strona skarżąca skutecznie wykazała, że złożona skarga jest oczywiście uzasadniona.

Utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest pogląd, że wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) - jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - wymaga przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08).

Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania - z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Skarżąca nie zdołała skutecznie wykazać, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Należy zauważyć, że pełnomocnik skarżącej nie wykazał, aby Sąd drugiej instancji rzeczywiście pominął część zebranego w sprawie materiału dowodowego, należy przypomnieć, że Sąd drugiej instancji nie ma obowiązku odnosić się w treści uzasadnienia wyroku do wszystkich dowodów przeprowadzonych w sprawie, gdy podziela on i przyjmuje za własną ocenę dowodów dokonaną przez sąd pierwszej instancji, a taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Jednocześnie Sąd

Apelacyjny obszernie przytoczył ustalenia faktyczne wraz z dowodami, na podstawie których zostały poczynione, dokonane przez Sąd Okręgowy.

Faktycznie natomiast, Sąd odwoławczy nie odniósł się do zarzutów dotyczących oddalenia wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, jednak, w ocenie Sądu Najwyższego, nie było to rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które prowadziłyby do wydania oczywiście niesłusznego rozstrzygnięcia, bowiem zaskarżony wyrok odpowiadał prawu.

Stwierdzając, że nie zachodzą podstawy do przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.